

KARTA EWIDENCYJNA ZABYTKU NIEMUCHOMEGO NIEWPISANEGO DO REJESTRU ZABYTKÓW

KĄKOŁINO

3. Miejscowość

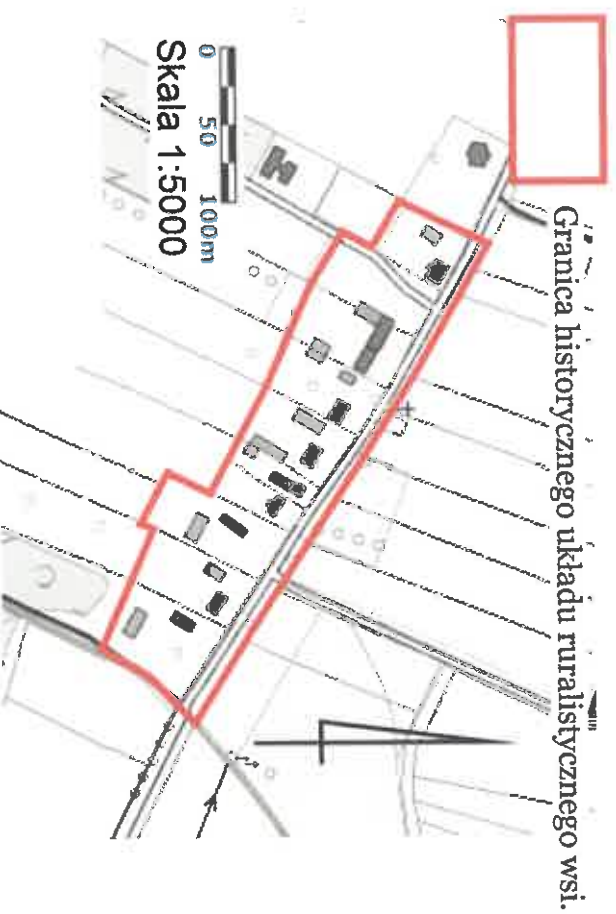
1. Nazwa

Historyczny układ ruralistyczny wsi

2. Czas powstania

1540, ok. 1850, 1945

9. Materiały graficzne

4. Adres (ulica, nr posesji)

5. Przynależność administracyjna

Województwo **DOLNOŚLĄSKIE**

Powiat **GÓROWSKI**

Gmina **WĄSOSZ**

6. Współrzędne geograficzne

51°33'52"N 16°48'47"E

7. Użytkowanie obecne
mieszkalne
rolnicze

8. Stan zachowania

4

Poprzednie nazwy miejscowości: Herrndorff (1540), Herrndorf (1787, 1845).

Znaczenie i pochodzenie nazwy wsi: Pierwotna nazwa miejscowości Herrndorf została utworzona od słów Herr i dorf, co można tłumaczyć jako "pańska wieś". Obecna nazwa nie nawiązuje do lokalnej tradycji.

Historia wsi i dóbr: Według opisu Zimmermanna z 1787 r. była to mała, nowo założona wieś, licząca 10 domów i 47 mieszkańców. Około poł. XIX w. miejscowość w dalszym ciągu była niewielką osadą, wzmiankowano tu 11 domów, szkołę ewangelicką i 97 mieszkańców. Rozwój wsi przebiegał w oparciu o uprawę roli, hodowlę i gospodarkę leśną. Kąkolno wchodziło w skład domeny królewskiej w Wąsoszu. Wieś o układzie typu ulicowego rozwinęła się przy północno - wschodnim odgałęzieniu lokalnej drogi Wąsosz - Zubrza. Wieś położona przy samej granicy z gminą Rawicz, w otoczeniu dużych kompleksów leśnych. Zabudowa zagrodowa rozlokowana po południowej stronie drogi.

Bibliografia:

- Adressbuch des Grundbesitzes in der Provinz Schlesien, Berlin 1937
- Buße S., Eisenbahnen in Schlesien, Egglham 1989
- Knie J., Alphabetisch-statistisch-topographische Übersicht der Dorfer, Flecken, Stadte und anderen Orte der königliche Preussische Provinz Schlesien, Breslau 1845
- Kwartalnik Górowski 1/2003, red. Z. Hanulak, Góra 2003
- Regesty Śląskie, red. W. Korta, t. 1 (1343-1348), Wrocław 1975 ; t. 2 (1349-1354), Wrocław 1983; t. 3 (1355-1357), Wrocław 1990; t. 4 (1358-1359), Wrocław (bez daty wydania); t. 5 (1360), Wrocław 1992
- Słownik etymologiczny miast i gmin PRL, Wrocław 1984
- Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Wąsosz, Wąsosz 2000
- Zimmermann F. A., Beytrage zur Beschreibung von Schlesien, Bd 1-13, 1786

Materiały kartograficzne:

- Messtischblatt, pomiar 1887 r., nowelizacja 1929 r., wydanie 1937-1940 r.

Istniejące zagrożenia: Degradacja układu ruralistycznego związana z współczesną zabudową różnego typu, dogęszczanie i wprowadzanie nowej zabudowy na terenach historycznie niezabudowanych, rozbiórki i przebudowy budynków historycznych oraz ich modernizacja z wykorzystaniem współczesnych, niezgodnych z lokalną tradycją materiałów budowlanych.

Postulaty konserwatorskie: Utrzymanie układu wsi, zachowanie skali zabudowy, jej historycznego rozplanowania, tradycyjnych brył, formy, użytych materiałów i artykulacji elewacji.